

Bez plánování Unie nefunguje

Za prvního předchůdce **Evropského statistického programu** lze označit dokument Cíle, organizace a pracovní plán statistického úřadu z dubna 1959. Jeho snahou bylo nově institucionálně vymezit odpovědnost za jednotlivá statistická šetření. Jak se plánuje dnes?

Postupující evropská integrace a vzrůstající poptávka evropských uživatelů byly hlavním důvodem dlouhodobého plánování ve statistice. Ve hře byl také rozpočet a zvolna se vytvářející právní rámec statistiky Evropského společenství. Proto v roce 1974 Evropská komise schválila první víceletý statistický program na období 1976–1978.

První statistické programy byly připravovány v rámci pracovních struktur zaměřených na jednotlivé oblasti statistiky (např. pracovní skupina pro sociální statistiku, zemědělskou statistiku atd.). Postupně se však ukázalo, že jejich pohled byl mnohdy zaměřený příliš na vlastní problematiku. Chyběla ucelená a jednotná vize všech evropských statistik a také pohled neustále se rozšiřujícího počtu jejich uživatelů.

Počátkem devadesátých let proto vznikly dva orgány, které sehrály významnou roli při dalším směřování a tvorbě evropských statistik a Evropského statistického systému. Byly to Výbor pro statistické programy složený z předsedů národních statistických úřadů a Eurostatu a Evropská poradní komise pro statistické informace v ekonomické a sociální oblasti, která sdružovala tvůrce a uživatele evropských statistik.

Důležitá je příprava

Statistickým programům se věnuje velká pozornost v rámci legislativě evropské statistiky. Nařízení o evropské statistice z roku

Od roku 1993 se Evropský statistický program připravuje **na pětiletá období**.

2009 upravuje postup přijímání Evropského statistického programu. Přípravu samotného návrhu, kterou započíná několikaletý pro-

ces jeho schvalování, má na starosti Eurostat. Konzultuje ho v rámci Evropského statistického systému a generálních ředitelství Evropské

komise. Do přípravy jsou zapojeni i další uživatelé evropských statistik. Samotné schválení návrhu je však plně v kompetenci Rady Evropské unie a Evropského parlamentu.

Roční pracovní programy

Od roku 1993 se Evropský statistický program připravuje pravidelně na pětiletá období. Jeho provádění probíhá prostřednictvím ročních pracovních programů. Ty stanovují aktivity, které Evropský statistický systém považuje v daném roce za prioritní, včetně postupů a případných právních nástrojů. Příprava je rovněž upravena **nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o evropské statistice**, které Eurostatu ukládá povinnost každoročně do konce měsíce května předložit roční pracovní program na následující rok Výboru pro Evropský statistický systém.

Evropské statistické programy se následně po přijetí promítají do běžné agendy národních statistických úřadů. **Odbor mezinárodní spolupráce Českého statistického úřadu**, který projednávání statistických programů koordinuje, pravidelně zapojuje do konzultací všechny příslušné útvary úřadu i pracoviště státní statistické služby. V roce 2011 také uspořádal na půdě ČSÚ seminář zaměřený mimo jiné i na projednávání a schvalování statistických programů.

Pětiletý program

V současné době je v platnosti již sedmý víceletý statistický program na období 2008–2012. Těsně před schválením je Evropský statistický program na období 2013–2017. Oproti předchozím programům, které byly založeny na líniové tvorbě evropských statistik, by měl ten nový přinést vyšší míru integrace jednotlivých statistických oblastí a zvýšit tak flexibilitu celého systému. Jeho celkový rozpočet je navržen ve výši 299,4 mil. eur.

Blanka Čigášová
odbor mezinárodní spolupráce